

Het Internet is stuk

design & economie

Door: Bahadır Taşdemir | Freek de Kruijff | Lantijn Bergman | Sharon Sonku
Docent(en): Laura van der Vlies en Dirk Bout

Inhoudsopgave

De opdracht	p. 3
Deskresearch	p. 4
Stakeholdersmap	p. 5
Interviews	
Interview 1&2	p. 6
Interview 3&4	p. 7
Interview resultaten	p. 8
Ideation-resultaten	p. 9
Businessmodel	
Missie	p. 10-11
Netwerk	p. 12
Eigendom	p. 13-14
Toezicht	p. 15
Financiën	p. 16-17
Het concept	
System visual	p. 18
Key screens	p. 19-20
Conclusie	p. 21
Appendix	p. 22
Bronnenlijst	

Opdracht

De opdracht is om een concept te ontwerpen voor een nieuwsplatform voor nieuwsmakers dat gekoppeld kan worden aan de Fediverse en niet afhankelijk is van 'big tech'-platformen zoals traditionele sociale media. In week 1 ligt de focus op de fase Stuk, waarin vanuit zowel economisch als gebruikersperspectief wordt onderzocht wat er misgaat binnen de huidige nieuwsvoorziening en waarom het systeem niet optimaal werkt voor gebruikers en nieuwsmakers. In week 2 volgt de fase Maken, waarin op basis van deze analyse een verbetering wordt voorgesteld op het gebied van zowel economie (zoals het businessmodel) als design (gebruikservaring, interactie en vormgeving). In dezelfde week vindt de fase Delen plaats, waarin een case wordt gekozen en een concreet conceptontwerp wordt uitgewerkt van een nieuwsplatform dat te koppelen is aan de Fediverse, onafhankelijk is van 'big tech'-platformen, en inspeelt op de behoeften van gebruikers en nieuwsmakers. Dit concept kan gebaseerd zijn op een bestaand platform dat herontworpen wordt of op een geheel nieuw idee dat voortkomt uit het voorafgaande onderzoek.

Deskresearch

Wat is voor jullie nieuws

Sharon: Nieuws is informatie die invloed heeft op een groot aantal mensen of op de maatschappij. Niet iedereen hoeft hetzelfde nieuws interessant te vinden. Relevantie verschilt per persoon.

Lantijn: Nieuws bestaat uit recente gebeurtenissen die maatschappelijke thema's aankaarten en waarvan een rapportage is gemaakt.

Bahadir: Nieuws is het objectief rapporteren van recente gebeurtenissen, lokaal en wereldwijd, die een significante invloed hebben op de samenleving.

Freek: Nieuws omvat actualiteiten die relevant zijn voor de maatschappij.

Nieuws is informatie over recente gebeurtenissen die maatschappelijke thema's raken en een significante invloed hebben op de samenleving. Het kan lokaal of wereldwijd zijn en bevat feiten en waarheden, geen meningen. Wat iemand als relevant of interessant ervaart, verschilt van persoon tot persoon.

Wat zijn verschillende vormen van nieuwsvoorzieningen

tv , radio, social media, burgermedia, websites, mensen die je kent(stadsomroeper) en kranten.

Wat is er stuk aan nieuwsvoorzieningen

De media zijn selectief in wat ze tonen; je krijgt niet alles te zien. Zij bepalen welke informatie naar voren komt, waardoor je in je beeldvorming beperkt wordt. Daarnaast kunnen zij hun eigen standpunt benadrukken, bijvoorbeeld om commerciële belangen te dienen. Veel platforms geven bovendien prioriteit aan content die hoog scoort op engagement (Mediawijzer, z.j.)

beperkt aanbod | beperkt aanbod (wie heeft nog een radio) | controleerbaarheid van bronnen | nepnieuws gevoelig

Wat werkt er juist wel goed

snelle toegang tot informatie, verschillende platformen dus meer invalshoeken,

Wie zijn je stakeholders

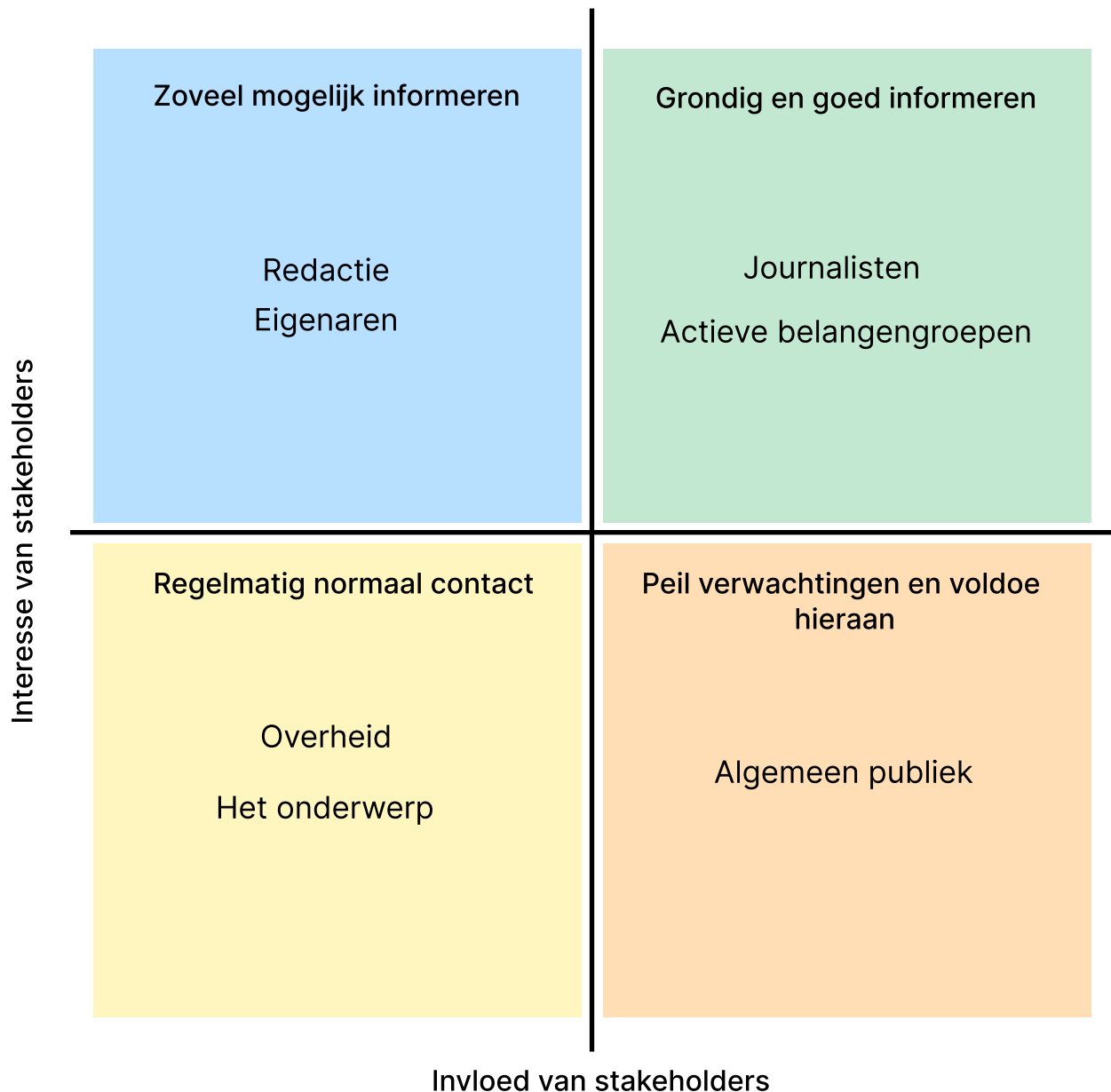
publiek , journalisten, redactie , eigenaren, overheid, het onderwerp (de mensen),

ideeën

voor onafhankelijke mediamakers> fact check mechanisme om te kijken of het betrouwbaar is. Het stem systeem voor het kijken naar de feiten

Stakeholdersmap

De stakeholdermap laat zien wie belangrijk is voor ons platform en hoe we met hen communiceren. Door stakeholders te plaatsen op basis van invloed en interesse, bepalen we per groep de juiste aanpak.

Interviews

Interview 1 – Student, 20 jaar

Deze jongen kijkt soms naar het nieuws, maar vindt het vaak te deprimerend en eentonig. Hij volgt vooral lokaal nieuws waar hij zelf een directe link mee heeft — onderwerpen die ‘dichtbij’ voelen. Landelijke berichtgeving zoals “er zijn weer honderdduizenden kinderen” vindt hij afstandelijk. Meestal krijgt hij nieuws mondeling of via sociale media doorgestuurd, maar hij vertrouwt die bronnen niet volledig. Hij leest wel vaak de reacties onder berichten om verschillende meningen te zien. Bij tv-nieuws vertrouwt hij de redactie meer, al neemt hij het niet heel kritisch door. Hij vindt het belangrijk om op de hoogte te blijven van wat er in de wereld gebeurt, omdat nepnieuws volgens hem invloed heeft op hoe mensen hun meningen vormen.

Interview 2 – Student, 21 jaar

Deze jongen volgt regelmatig nieuws via Instagram, maar dan vooral via de officiële accounts van betrouwbare bronnen zoals AD en AT5. Hij vermijdt nieuwsaccounts van individuen, omdat die volgens hem vaak een persoonlijke agenda hebben en standpunten te sterk benadrukken. Hij ziet dat mensen daardoor eenzijdig geïnformeerd raken. Hij kijkt minder vaak het journaal, maar blijft via online nieuws op de hoogte van actuele thema's, vooral politiek, oorlogen en internationale kwesties. Hij vindt dat nieuws objectief en transparant moet zijn, en wil bronnen kunnen controleren (factchecken). Hij maakt zich zorgen over de invloed van nepnieuws op de maatschappij, omdat veel mensen volgens hem te snel geloven wat ze zien zonder zelf onderzoek te doen.

Interviews

Interview 3 – Journalist, 20 jaar

Deze journalistiekstudent volgt vaak nieuws, vooral via Instagram, NOS, AD en af en toe de krant. Ze vindt het belangrijk dat nieuws feitelijk, duidelijk en begrijpelijk is, zonder te veel jargon. Volgens haar moet nieuws actueel en relevant zijn — oud nieuws is geen nieuws. Ze waardeert artikelen die praktisch nut hebben, zoals een stuk in Het Parool over misbruik van studenten door huisbazen; dit vond ze waardevol omdat het haar direct raakte en bruikbare informatie bood. Ze ziet nepnieuws als een groot probleem en vindt dat media en scholen meer moeten doen om mensen bewust te maken van de gevaren en patronen ervan.

Interview 4 – Accountant, 25 jaar

Deze student volgt af en toe het nieuws, vooral om op de hoogte te blijven van grote wereldgebeurtenissen, zoals wat er gebeurt in Gaza of Congo. Klein of lokaal nieuws volgt ze minder. Ze gebruikt voornamelijk sociale media, zoals Instagram, en zoekt af en toe zelf via nieuwswebsites zoals AD en NOS naar informatie. Voor haar is het belangrijk dat nieuws feitelijk, duidelijk en direct is; platforms hoeven er geen poespas van te maken. Satireplatforms zoals De Speld vindt ze soms verwarrend, omdat humor en fictie door elkaar lopen en mensen daardoor verkeerde informatie kunnen geloven.

Wat haar stoort, is dat media soms onnodig nadruk leggen op iemands achtergrond. Zo werd in een bericht over “Lisa’s dader” genoemd dat het om een asielzoeker ging. Volgens haar is dat niet relevant en voedt het alleen vooroordelen. Ze maakt zich zelf niet zozeer zorgen over nepnieuws voor haar eigen kennis, maar vooral vanwege de maatschappelijke impact: ze vindt het zorgwekkend hoe snel nepnieuws zich kan verspreiden en hoe mensen verkeerde informatie vaak klakkeloos geloven, zelfs als politici of grote nieuwsplatformen het delen.

Interviewresultaten

Overeenkomsten & verschillen

Overeenkomsten:

- Alle geïnterviewden vinden betrouwbaarheid en feitelijke juistheid essentieel.
- Ze maken zich zorgen over de invloed van nepnieuws op de maatschappij.
- Ze consumeren nieuws vooral via sociale media (zoals Instagram), maar hebben een kritische houding tegenover de betrouwbaarheid daarvan.
- Ze vinden dat nieuws impact moet hebben of relevant moet zijn voor hun leven of voor de samenleving.

Verschillen:

- De frequentie van nieuwsconsumptie verschilt: sommigen volgen dagelijks, anderen alleen grote gebeurtenissen.
- De journalistiekstudent focust op duidelijkheid en educatie, terwijl de accountantstudent juist wijst op objectiviteit en het vermijden van stigmatisering.
- De eerste jongen (20) kijkt lokaal nieuws, de anderen volgen vooral wereldnieuws of maatschappelijke thema's.

Gezamenlijke conclusie

Uit de interviews blijkt dat jongeren behoefte hebben aan betrouwbaar, relevant en begrijpelijk nieuws, maar dat ze zich tegelijkertijd overweldigd voelen door de hoeveelheid en toon van het nieuws. Ze willen meer controle over wat ze zien, en duidelijkheid over wat feit en mening is. Sociale media spelen een grote rol als nieuwsbron, maar worden met wantrouwen bekeken door de kans op misinformatie. Een toekomstig nieuwsplatform zou dus transparantie, factchecking, toegankelijkheid en persoonlijke relevantie centraal moeten stellen.

Ideation-resultaten

Onderwerp: Misdaad

Je kan in je buurt zien wat voor misdaad er word gepleegd op een kaart. zo kan je zien welke buurten heet zijn.

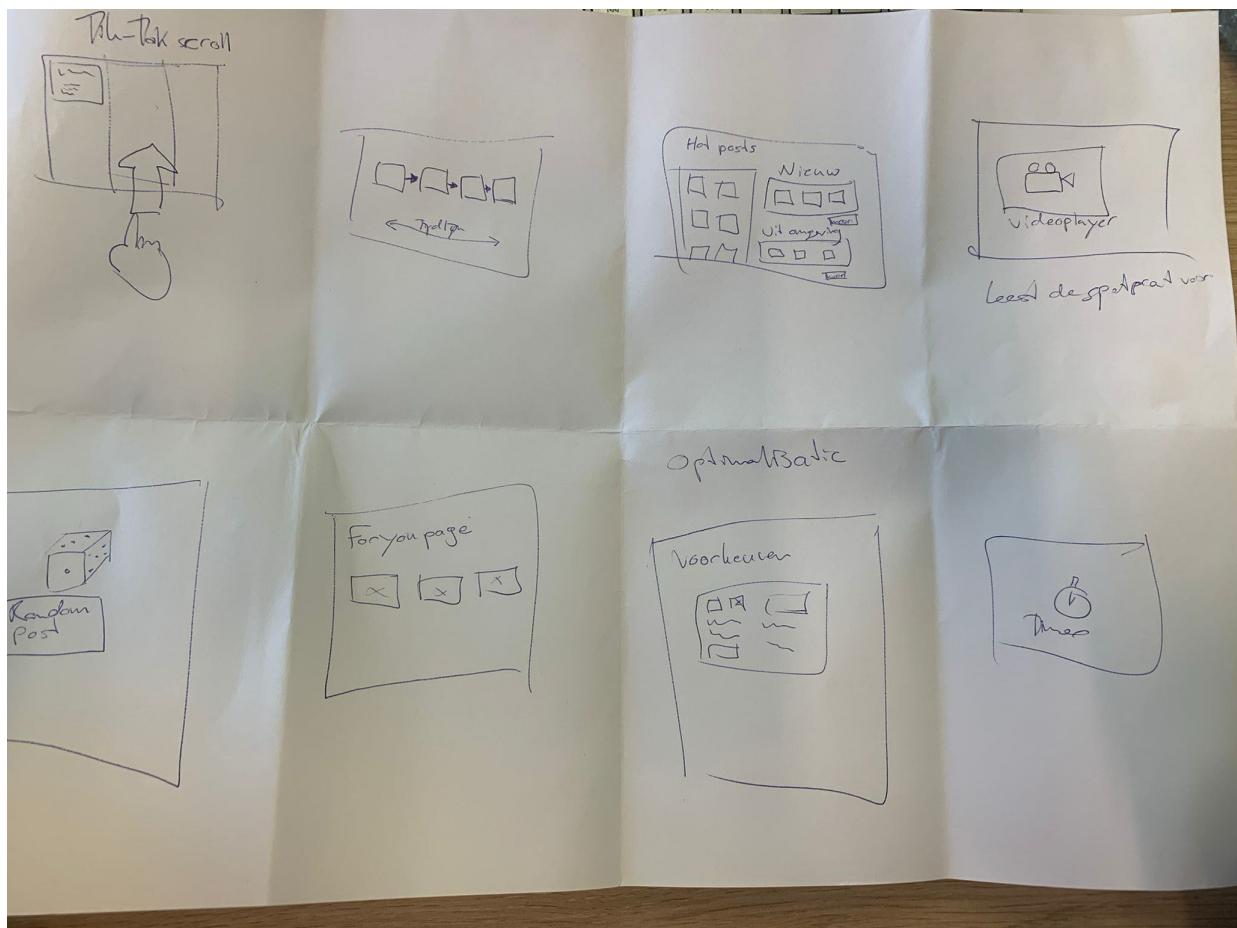
Onderwerp: Geopolitiek

Kaart van de wereld / je land waar je het nieuws van de laatste tijd kan zien per locatie

Onderwerp: spotprenten/cartoons

Verbeteren Joop (<https://www.bnnvara.nl/joop/rubrieken/cartoon>)

Crazy 8

Het verbeteren van de Joop-cartoonpagina door cartoons te koppelen aan nieuwsartikelen en opinies past perfect bij de behoeften die uit de interviews naar voren kwamen: betrouwbaar, relevant, begrijpelijk en controleerbaar nieuws. Het combineert visuele aantrekkingskracht (sociaal mediaconsumptie) met context en transparantie, wat precies aansluit bij de wensen van jongeren die kritisch maar betrokken zijn bij nieuws.

De missie

Nieuws en opinies vanuit de samenleving zichtbaar te maken, niet alleen dat wat de grote redacties bepalen. Wat vinden wij belangrijk om te zien en delen? Ook willen wij maatschappelijke waarde creëren door de burgers een stem te geven en zo polarisatie te verminderen.

Wij vinden dit belangrijk omdat meer mensen hun eigen mening kunnen vormen. Door goed geïnformeerd te zijn, begrijp je beter waarom bepaalde dingen gebeuren zoals nieuwe regels, verkiezingen of veranderingen in de maatschappij en kun je daar zelfs invloed op uitoefenen. Goed geïnformeerde mensen laten zich minder snel misleiden. Nieuws helpt je om veilig, slim en betrokken te zijn in de wereld.

Onze verbetering is ontstaan vanuit een eenvoudig maar belangrijk idee: nieuws hoort van en voor mensen te zijn. Niet alleen van de grote redacties of gevestigde mediabedrijven die bepalen wat belangrijk is, maar ook van gewone burgers die iets meemaken en dat de moeite waard vinden om te delen. Wij willen laten zien wat er leeft in de samenleving: de verhalen, ideeën en zorgen van mensen zelf. We merken dat veel nieuws tegenwoordig afstandelijk aanvoelt. De nadruk ligt vaak op problemen of conflicten van een kleine groep die veel aandacht krijgen (HUMAN, z.d.). Maar achter de grote koppen en de snelle berichten schuilen talloze verhalen.

De vernieuwde cartoon- en opiniepagina vormt de plek waar gebruikers zelf nieuws of prenten kunnen delen over onderwerpen die hen raken. In een dynamische zijbalk tonen we de actuele nieuwsartikelen die aansluiten bij het thema van hun post, die ze kunnen koppelen aan hun post. Zo ontstaat een rijke context: persoonlijke verhalen naast professionele berichtgeving. .

De missie

Hoewel het platform onderdeel blijft van BNNVARA, streven we ernaar om de principes van het Fediverse toe te passen binnen deze context. Het Fediverse staat voor een open, gedecentraliseerd netwerk waarin gebruikers en gemeenschappen meer zeggenschap hebben over inhoud, interactie en data. Binnen onze structuur betekent dit dat we, ondanks de centrale infrastructuur van BNNVARA, inzetten op transparantie, collectieve besluitvorming en open koppelingen met andere platforms via bijvoorbeeld ActivityPub. Zo kunnen makers en leden hun bijdragen delen of laten volgen buiten de grenzen van het BNNVARA-domein. Deze vorm van federatie versterkt de maatschappelijke waarde van het platform: het blijft verbonden met het publieke domein, maar bevordert tegelijkertijd autonomie en samenwerking tussen verschillende gemeenschappen, dit zijn waarden die centraal staan in zowel het Fediverse als in onze missie.

Een voorbeeld van hoe een platform zich kan verbinden met het Fediverse zonder zijn hele structuur te veranderen, is Suttty. Suttty is een open-source platform waarmee websites hun verhalen of artikelen automatisch kunnen delen binnen het Fediverse via het ActivityPub-protocol (Suttty, z.j.). Dat betekent dat wat op één website wordt geplaatst bijvoorbeeld een opinie, tekening of nieuwsbericht, ook zichtbaar kan worden op decentrale netwerken zoals Mastodon of Pixelfed. Mensen op die platforms kunnen de inhoud volgen, delen of erop reageren, zonder dat ze een account hoeven aan te maken op de oorspronkelijke site.

Dit maakt de drempel om deel te nemen veel lager en versterkt de verbinding tussen verschillende online gemeenschappen. Voor ons project laat Suttty zien hoe je open samenwerking en collectieve verspreiding kunt combineren met redactionele verantwoordelijkheid. Ook wij willen binnen de structuur van BNNVARA werken, maar tegelijk ruimte creëren voor echte interactie tussen makers, leden en publiek. Door onze inhoud te koppelen aan het Fediverse, kan het platform uitgroeien tot een publiek netwerk dat niet draait om bereik of winst, maar om verbinding en maatschappelijke waarde.

Netwerk

Een netwerk is het meest waardevol wanneer de onderwerpen aansluiten bij wat mensen dagelijks bezighoudt. Wanneer deelnemers zich herkennen in de thema's en zich vrij voelen om hun mening of ervaring te delen, ontstaat echte betrokkenheid.

Ons platform kan daarom alleen succesvol zijn wanneer het voortkomt uit samenwerking en gedeelde overtuiging: nieuws zichtbaar maken dat écht uit de samenleving komt (BNNVARA, 2024). We bouwen daarom aan een netwerk dat bestaat uit burgers, journalisten, onderzoekers en creatieve makers, mensen die willen bijdragen aan beter begrip, minder polarisatie en meer betrokkenheid bij elkaar. Binnen dit netwerk vormt de vernieuwde cartoon- en opiniEPagina de plek waar beeld en tekst samenkomen, en waar burgers hun perspectief kunnen delen naast professionele berichtgeving. Hoewel gebruikers op Joop.nl al kunnen reageren en bijdragen aan discussies, zorgt deze pagina ervoor dat burgers actief cartoons kunnen koppelen aan opinies of nieuwsartikelen en zo samen met professionals inhoud creëren binnen een interactief netwerk.

Het netwerk kan bijdragen aan het versterken van de samenwerking tussen professionele journalistiek en burgerjournalistiek. Door uitwisseling van kennis en ervaring te stimuleren, kunnen kansen voor samenwerking beter worden benut en kan innovatie in het veld sneller en beter worden georganiseerd. Dit kan bijvoorbeeld door samenwerkingsprojecten te ondersteunen en het ontstaan van lerende netwerken te bevorderen. (Kennisland, 2011)

De mensen die nieuws of prenten plaatsen op het platform vormen het hart van dit netwerk. Zij zijn het platform. Hun verhalen, hun ideeën brengen nuance en menselijkheid in het nieuws.

Een goed netwerk draait niet alleen om samenwerking, maar om menselijk contact: luisteren, leren en samen zoeken naar wat ons bindt. We willen een netwerk bouwen dat mensen samenbrengt rondom nieuwsgierigheid, begrip en respect. Een netwerk waarin professionals en burgers elkaar inspireren, en waarin verhalen niet van bovenaf worden bepaald, maar binnenuit de samenleving zelf groeit.

Eigendom

Bij platforms zoals Joop is de redactie redactioneel onafhankelijk, maar leden hebben geen formele invloed op beleid of publicaties. Ons model geeft makers en leden formele zeggenschap, zodat het platform collectief wordt beheerd en maatschappelijke waarde centraal staat.

Het eigendom in deze organisatie is anders ingericht dan bij de meeste commerciële media. In tegenstelling tot de meerderheid, waar eigendom en besluitvorming liggen bij aandeelhouders die winst en bereik prioriteren, hebben wij gekozen voor een collectief eigendomsmodel. Dit model is opgebouwd rond de makers, leden en het publiek, met als kern de maatschappelijke waarde en onafhankelijkheid. (Collectief Eigendom, z.j.).

Joop doet dit al best goed daar is redactionele onafhankelijkheid al aanwezig, maar geen formele invloed van leden. Ons model streeft ernaar dat actieve makers en leden formele zeggenschap hebben over het platform. Dit betekent dat zij stemrecht of beslissingsrecht hebben over publicaties en prioriteiten, en het recht om bestuursleden te benoemen, goed te keuren en verantwoordelijk te houden, zodat het platform daadwerkelijk collectief wordt beheerd en eigendom niet alleen symbolisch is. (Collectief Eigendom, z.j.)

De stichting vormt de bovenliggende laag van de organisatie. Zij is verantwoordelijk voor het beheer van het formele eigendom, zoals naam, merk, infrastructuur en licenties. Daarnaast bewaakt de stichting de missie, onafhankelijkheid en het maatschappelijke karakter van het platform, zodat alles in dienst staat van de samenleving. Omdat de stichting geen winstbelang heeft, kunnen haar eigendommen zoals: het platform, de inhoud en de gemeenschap niet aan privébedrijven worden verkocht, waardoor alles wat wordt opgebouwd collectief eigendom blijft. (Kamer van Koophandel, z.j.).

Eigendom

Onder de stichting ligt de coöperatie, waarin actieve makers, cartoonisten, schrijvers en communityleden participeren. Door lid te worden van de coöperatie krijgen deze deelnemers formeel zeggenschap over beleid, prioriteiten en samenwerking. Dit omvat onder andere stemrecht of beslissingsrecht over publicaties en prioriteiten, en het recht om bestuursleden te benoemen, goed te keuren en verantwoordelijk te houden. Zo wordt eigendom en verantwoordelijkheid daadwerkelijk collectief gedragen, terwijl de stichting de kernwaarden bewaakt.

Zo is er dus bewust gekozen om het in stichting en coöperatie te verdelen. De stichting is bezig met het beschermen van de waarde, terwijl de coöperatie de uitvoering van de dagelijkse werking organiseert. Mocht de organisatie ooit ophouden met bestaan, dan bepaalt de stichting dat het opgebouwde gemeengoed (code, archieven, beeldmateriaal, etc.) alleen kan worden overgedragen aan andere publieke of non-profitinstellingen met vergelijkbare doelen.

Binnen dit eigendomsmodel wordt ook het intellectuele eigendom van de makers zorgvuldig geregeld. Makers behouden hun auteursrechten op hun eigen werk, maar geven het platform een licentie om hun bijdragen te publiceren en te archiveren. Op deze manier blijven zij zelf eigenaar van hun cartoons of opinies, terwijl het platform het publieke archief kan blijven beheren. Als een maker zijn werk verwijdt, wordt de licentie automatisch ingetrokken, maar blijft de context van het debat behouden voor historisch of educatief gebruik, mits geanonimiseerd.

Door eigendom collectief te organiseren, wordt het platform flexibel. Het kan meegroeien met de samenleving, zonder afhankelijk te worden van één partij of ideologie. In plaats van winstmaximalisatie is het behoud van publieke waarde centraal. Zo blijft de organisatie eigendom van wie het bedoeld is: de gemeenschap die erin participeert, de burgers die er hun stem laten horen en de samenleving die erdoor verrijkt wordt.

Toezicht

Door heldere regels op te stellen en deze consequent toe te passen, kan een platform een veilige en gezonde omgeving bieden. Wanneer gebruikers weten wat van hen verwacht wordt en welke gevolgen hun gedrag kan hebben, ontstaat er vanzelf een cultuur van respect en verantwoordelijkheid.

De website heeft duidelijke huisregels en richtlijnen voor de community. Deze regels geven aan welk gedrag gewenst is en welk gedrag niet wordt geaccepteerd, zoals persoonlijke aanvallen, grof taalgebruik of discriminatie. Door zulke heldere richtlijnen te bieden, kan het platform een respectvolle en veilige omgeving creëren. Zo weten gebruikers waar ze aan toe zijn en wordt gedeelde verantwoordelijkheid en publieke verantwoording bevorderd.

Deze regels geven aan wat gebruikers wel en niet kunnen doen en zorgen ervoor dat iedereen weet welke verwachtingen er gelden. Door deze regels openbaar te maken en consequent toe te passen, ontstaat een cultuur van respect, verantwoordelijkheid en samenwerking binnen de gemeenschap. Matias, J. N. (2019)

Naast het opstellen van regels is het cruciaal om concreet beleid voor sancties bij overtredingen te definiëren. Dit beleid moet duidelijk maken welke stappen worden ondernomen wanneer iemand de richtlijnen overtreedt. Bijvoorbeeld: het verwijderen van ongepaste inhoud, een waarschuwing geven, of bij herhaaldelijke overtredingen tijdelijk of permanent blokkeren. Door deze maatregelen consistent toe te passen, wordt eerlijkheid en consequentie gewaarborgd en weten gebruikers precies waar ze aan toe zijn. Chandrasekharan et al. (2018)

Het artikel van Wolters Kluwer (2023) benadrukt dat YouTube door de implementatie van Artikel 17 van de EU-auteursrechtenrichtlijn een groot deel van de content verwijdert en dat er behoefte is aan meer transparantie en duidelijke richtlijnen voor gebruikers. Dit ondersteunt het belang van heldere regels en consequentie bij moderatie, evenals het inzetten van een onafhankelijke derde partij om objectiviteit en legitimiteit te waarborgen. e partij staat los van de dagelijkse redactie en moderatie en kan neutraal oordelen bij conflicten of bij twijfel over sancties. Hierdoor voelen leden zich eerlijk behandeld, zelfs bij controversiële gevallen, en wordt het vertrouwen in het platform versterkt.

Financiën

Financiëring van het platform

Omdat ons platform al onderdeel is van BNNVARA bouwen we voort op hun bestaande inkomstenbron. BNNVARA is een publieke omroep en ontvangt al een deel van haar inkomsten via subsidie van de NPO. Voor de vernieuwde versie van JOOP willen we ook gebruik maken van duurzame en onafhankelijke inkomstenbronnen zoals lidmaatschappen, donaties en fondsen, zodat het platform sterker en onafhankelijker wordt.

Gebruikers kunnen lid worden en bijdragen aan het platform, waarmee ze de website ondersteunen en eventueel extra functies krijgen, zoals vroeger toegang tot bepaalde content. Ook kunnen gebruikers bijdragen via donaties, waarmee ze de vrijheid van meningsuiting en de onafhankelijkheid van het platform steunen. Daarnaast kunnen fondsen en subsidies van organisaties die onafhankelijke mediaplatforms ondersteunen, extra financiële stabiliteit bieden. Zoals het onderzoeksproject *Be the change you want to see* aantoont: “Onafhankelijke financiering is cruciaal voor de duurzame werking van digitale nieuwsorganisaties” (WE MEDIA, z.j., p. X).

Om de onafhankelijkheid en stabiliteit van het platform verder te waarborgen, combineren we deze inkomstenbronnen. Dit verkleint de afhankelijkheid van één enkele bron en creëert een robuuste financiële basis. Alle inkomsten en uitgaven worden transparant gedeeld met de gemeenschap, zodat vertrouwen en betrokkenheid behouden blijven. Terugkerende bijdragen van leden zorgen bovendien voor voorspelbare inkomsten, wat de groei en planning van het platform ondersteunt. Financiële onafhankelijkheid versterkt direct de redactionele vrijheid en creatieve autonomie van makers, omdat het platform niet afhankelijk is van commerciële belangen.

Daarnaast geeft dit model de gemeenschap een actieve rol: leden en makers dragen financieel bij en hebben tegelijkertijd zeggenschap over beleid en prioriteiten. Samenwerkingen met bedrijven of organisaties worden zorgvuldig geselecteerd en moeten altijd aansluiten bij de waarden van het platform en het Fediverse, zodat ethische sponsoring de onafhankelijkheid en maatschappelijke missie ondersteunt.

Financiën

Platforms zoals Novara Media laten zien dat een financieringsmodel gebaseerd op lidmaatschappen en donaties kan zorgen voor zowel onafhankelijkheid als betrokkenheid met het publiek (Novara Media, z.j.). Daarnaast toont Liberapay hoe terugkerende donaties via een non-profit model duurzame financiering mogelijk maken, terwijl de relatie tussen makers en publiek direct en transparant blijft (Liberapay, z.j.).

Duurzame financiering volgens de waarden van het Fediverse

Het belangrijkste doel van deze financiering is duurzaamheid in de breedste zin: financieel, sociaal én ethisch. Dit betekent geen afhankelijkheid van grote techbedrijven of dataverkoop, een transparante omgang met geldstromen en partners, en een directe band tussen makers en publiek die wederzijds vertrouwen versterkt. Het model kan klein beginnen, maar groeien door betrokkenheid van de community. Door deze combinatie van publieke steun, ledenbijdragen, donaties, fondsen en ethische sponsoring ontstaat een systeem dat onafhankelijkheid waarborgt, de gemeenschap betreft en de creatieve vrijheid van de makers steunt. Zo sluit het volledig aan bij de waarden van het Fediverse, waarin collectieve zeggenschap, transparantie en maatschappelijke waarde centraal staan.

Het concept

System visual

[1. Gebruiker plaatst bericht]

[2. Automatische check]
- Woorden onder richtlijnen
- Spam/herhaling/verboden links
- Pop-up:

[3. Redactie review]

Goedgekeurd

[4a. Berichtenbox gebruiker]
- Status: Goedgekeurd
[5. Live Publicatie voor publiek]
[6. Publiek & Interactie]
- Lezers reageren, liken, delen

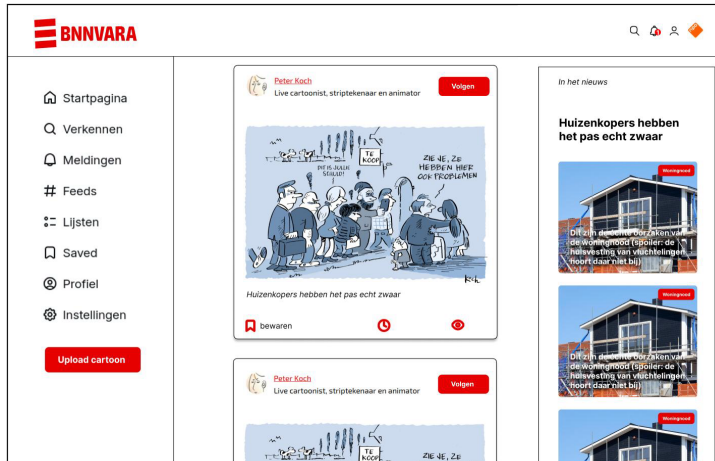

Niet goedgekeurd

[4b. Berichtenbox gebruiker]
- Status: Niet-goedgekeurd
- Feedback van redactie
- Mogelijkheid om bericht aan te passen en opnieuw in te dienen.

Het concept

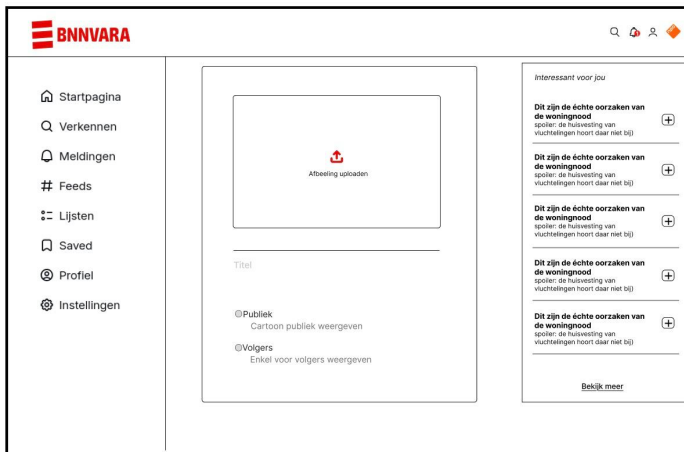
Key screens

Thuis scherm

Startpunt van de gebruiker; hier ziet de gebruiker de laatste cartoons en opiniestukken van hun netwerk en actueel nieuws.

Een overzicht van cartoons, overzicht van beschikbare opiniestukken en profielfoto's van de gebruikers.

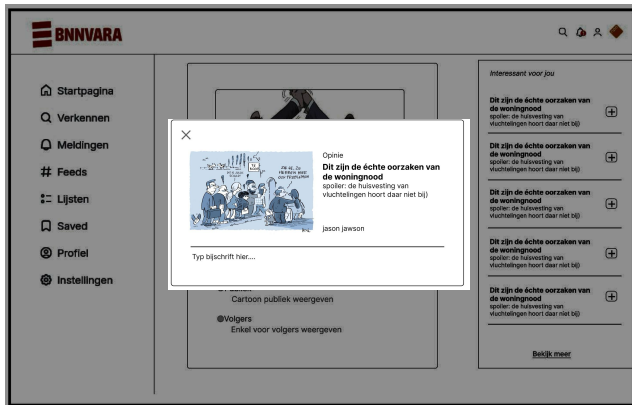
Upload scherm

Hier kan de gebruiker een eigen cartoon uploaden

publiceer knop, overzicht van beschikbare opiniestukken van het netwerk, en mogelijkheid om een stuk aan de cartoon te koppelen. Nog niet gefiltered.

Het concept

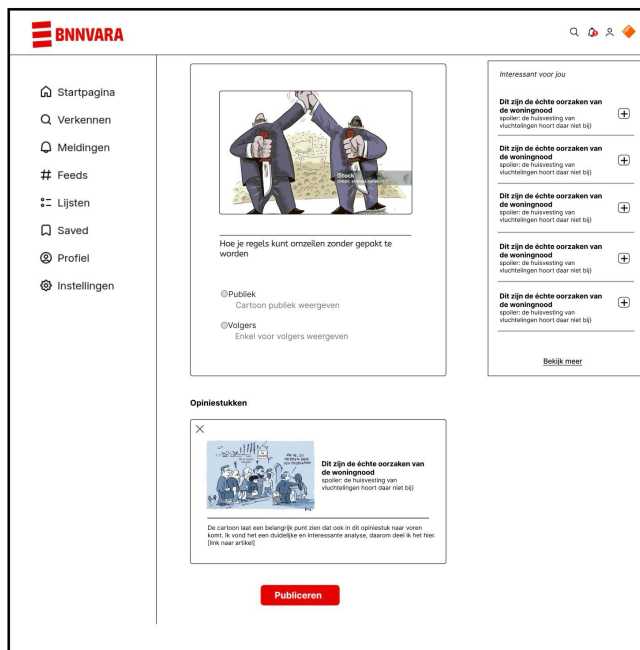
Key screens

Opinie Toevoegen

Nadat een cartoon is geüpload, worden de bijbehorende tags/onderwerpen weergegeven. In de zijbalk ziet de gebruiker relevante opiniestukken die aan deze onderwerpen gekoppeld zijn, zodat ze gemakkelijk een opinie kunnen toevoegen.

Cartoon centraal in beeld, tags onder de cartoon, en een zijbalk met een lijst van relevante opiniestukken.

Publiceer scherm

Hier ziet de gebruiker hun geüploade cartoon met het geselecteerde opiniestuk eronder. Vanaf dit scherm kan de gebruiker de post definitief publiceren

Cartoon bovenaan, daaronder het gekoppelde opiniestuk, en een duidelijke “Publiceer” knop.

Conclusie

Sharon

Tijdens deze opdracht heb ik geleerd hoe belangrijk het is om bij het maken van een digitaal platform rekening te houden met publieke waarden en hoe deze te waarborgen. Door me te verdiepen in de verschillende aspecten van een platform, werd duidelijk hoe essentieel duurzame financiering is, omdat deze onafhankelijkheid mogelijk. Het combineren van publieke waarden en economische haalbaarheid zorgt voor een maatschappelijk waardevol platform. Ik realiseerde me dat het opzetten van een platform veel complexer is dan verwacht, hoe veel verschillende lagen erbij komen kijken, van techniek tot financiering. De missie van het platform vormt het morele kompas voor alle keuzes.

Freek

Ik heb van deze opdracht geleerd dat er veel meer stappen betrokken zijn bij het ontwerpen van een platform, meer dan waar ik me eerder van bewust was. Door een bestaand platform te analyseren en te verbeteren heb ik geleerd om kritischer te kijken naar de vorm en waarden van een organisatie. Ook was het onderwerp nieuws erg leerzaam. De interviews die we hier rond hebben afgenomen gaven veel inzicht in hoe de 'gemiddelde mens' het nieuws volgt. Dit was een goede manier om even buiten mijn bubbel te breken. Naast dit alles vond ik het uitdenken van de processen voor ons platform ook erg interessant.

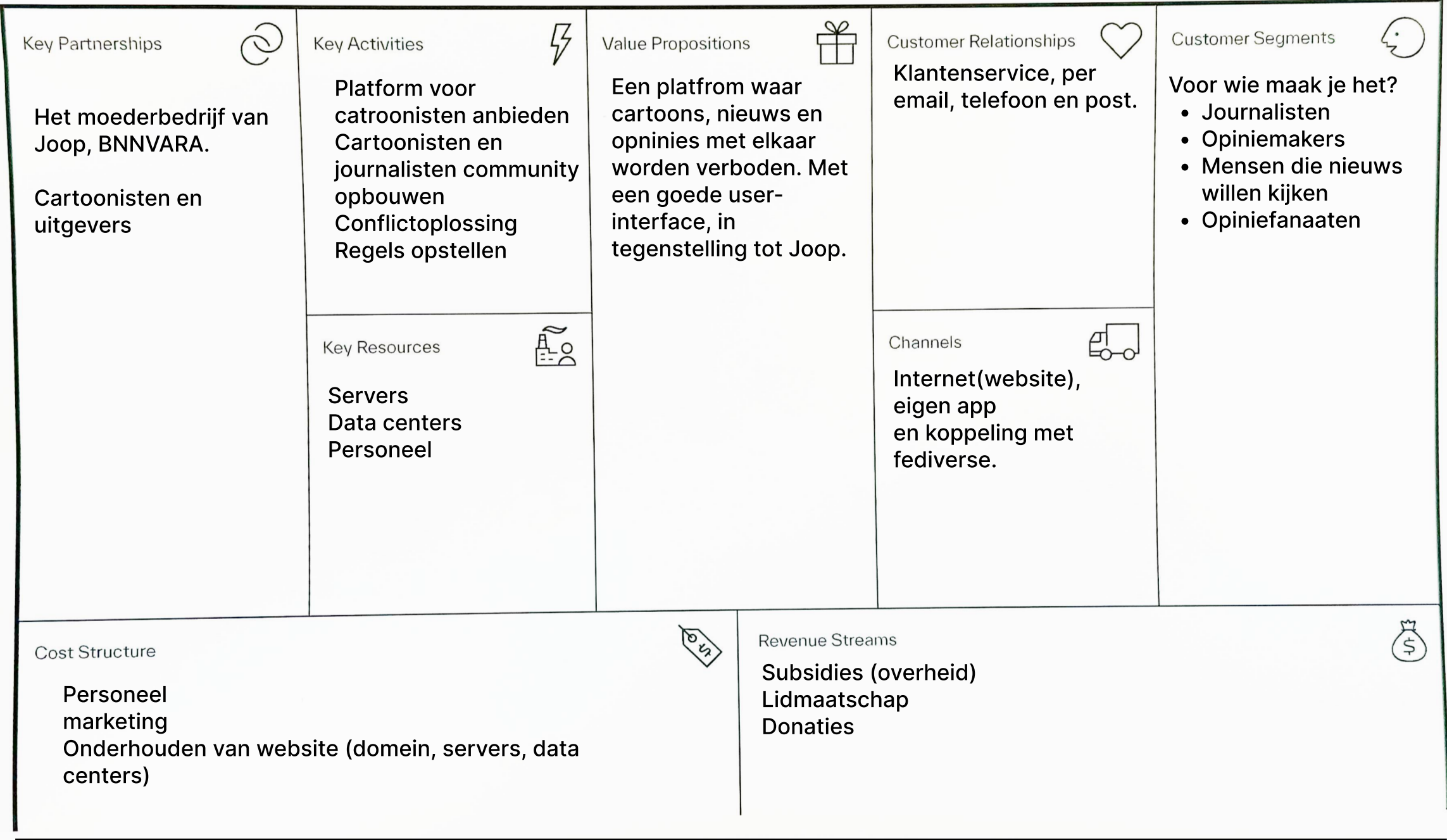
Bahadir

Deze opdracht heeft mij geleerd hoe complex het is om een digitaal platform te ontwikkelen dat maatschappelijke waarde levert. Door bestaande platforms te analyseren en ons eigen concept te ontwerpen, werd duidelijk hoe essentieel het is om publieke waarden, economische haalbaarheid en duurzame financiering te combineren, om een platform te creëren dat zowel onafhankelijk, betrouwbaar als maatschappelijk waardevol is. Daarnaast heb ik ervaren hoe belangrijk het is om gebruikers actief te betrekken bij het platform, zodat hun feedback en participatie bijdragen aan betrouwbaarheid en relevantie van de content.

Lantijn:

Tijdens dit project heb ik vooral geleerd wat het Fediverse inhoudt en hoe die waarden, zoals onafhankelijkheid en geen dataverzameling, ook belangrijk zijn bij nieuwsplatforms. Ik wist niet dat nieuwswebsites vaak toch afhankelijk zijn van partijen of algoritmes en dat het best lastig is om nieuws echt onafhankelijk te houden. Het idee dat een community samen verantwoordelijk kan zijn voor betrouwbaarheid vond ik interessant. Het leukste vond ik het ontwerpen van de interface, vooral onze Instagram-achtige scrollfunctie. Dat paste goed bij onze jongere doelgroep en maakte het nieuws toegankelijker. Toen we het prototype af hadden, voelde het concept echt kloppend, het sloot goed aan bij onze doelgroep, het Fediverse en ons onderzoek. Wat ik heb geleerd over samenwerken, is dat goede communicatie allesbepalend is. In het begin dachten we te moeilijk en zaten we niet op één lijn, maar toen we beter gingen overleggen, ging het proces veel soepeler. Ook merkte ik dat presenteren me beter afging dan ik dacht, vooral omdat ik echt achter ons idee stond. Voor toekomstige projecten wil ik sneller tot de kern komen en het proces eenvoudiger houden.

Appendix

Taakverdeling:

- Bahadir: Appendix, desk research & stakeholdersmap.
- Freek: Appendix, desk research, stakeholdersmap & key screens.
- Lantijn: Appendix, desk research, stakeholdersmap, ideation
- Sharon: desk research, stakeholdersmap , video, key screens & system visual.
- Iedereen: Interviews> verwerken Sharon.
- Iedereen: hoofdstukken> iedereen.

Bronnen

Hier is je volledig gealfabetiseerde en net geformatteerde APA-bronnenlijst:
BNNVARA. (z.d.). Waar is de lokale journalistiek? <https://www.bnnvara.nl/artikelen/waar-is-de-lokale-journalistiek>

Chandrasekharan, E., Samory, M., Srinivasan, A., & Gilbert, E. (2018). The internet's hidden rules: An empirical study of Reddit norm violations at micro, meso, and macro scales. Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction, 2(CSCW), 32. <https://doi.org/10.1145/3274301>

Collectief Eigendom. (z.j.). Webdocumentaire over collectief eigendom in Nederland. <https://www.collectiefeigendom.nl>

HUMAN. (z.d.). Waarom we ook goed nieuws moeten zien. HUMAN. <https://www.human.nl/mediastorm/artikelen/waarom-we-ook-goed-nieuws-moeten-zien>

Kamer van Koophandel. (z.j.). De stichting: rechtsvorm en organisatie. <https://ondernemersplein.overheid.nl/bedrijfsvoering/rechtsvormen-en-organisatie/de-stichting>

Kennisland. (2011). Burgerjournalistiek: Een verkennend onderzoek. <https://kl.nl/publicaties/burgerjournalistiek-een-verkennend-onderzoek/>

Liberapay. (z.j.). About Liberapay. <https://liberapay.com/about/>

Movisie. (z.j.). Polarisatie. Geraadpleegd op 8 oktober 2025, van <https://www.movisie.nl/polarisatie>

Novara Media. (z.j.). About us. <https://novaramedia.com/about/>

Sutty. (z.j.). Fediverse distributed publishing via Sutty. <https://sutty.nl/en/we-are-launching-fediverse-distributed-publishing-through-sutty/>

WE MEDIA. (z.j.). Be the change you want to see: Sustainable innovation in independent digital news organizations in Europe. Geraadpleegd op 10 oktober 2025, van <https://wemedia.be/nieuws/be-the-change-you-want-to-see-over-belang-en-impact-van-onafhankelijke-digitale-nieuwsorganisaties/>

Wolters Kluwer. (2023, 10 januari). Copyright moderation on YouTube following the implementation of Article 17 CDSMD. Wolters Kluwer Legal Blogs. <https://legalblogs.wolterskluwer.com/copyright-blog/copyright-moderation-on-youtube-following-the-implementation-of-article-17-cdsmd/>